

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-8-84-40>

УДК 811.111'373'275

Марченко В.В., Шух М.В.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОСИСТЕМИ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ

Анотація. Стаття присвячена вивченню лексико-семантичних особливостей терміносистеми сучасного англomовного науково-технічного дискурсу, детальне вивчення структури, семантики та закономірностей творення якої є важливим та необхідним в умовах стрімкого розвитку науки й техніки. У статті з'ясовано специфіку функціонування термінологічної системи; окреслено структурно-семантичні та лексико-семантичні особливості науково-технічних термінів; розглянуто та систематизовано різні підходи до класифікації науково-технічних термінів; схарактеризовано мовні особливості науково-технічного дискурсу та тексту. Досліджено способи та особливості термінотворення у сучасному англomовному науково-технічному дискурсі. Представлено визначення поняття «термін», його основні характеристики та ознаки.

Ключові слова: термін, дискурс, науково-технічний дискурс, науково-технічний текст, терміносистема.

Marchenko Valentyna, Shukh Myroslava

National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

LEXICO-SEMANTIC FEATURES OF THE TERMINOSYSTEM IN MODERN ENGLISH SCIENTIFIC-AND-TECHNICAL DISCOURSE

Summary. Rapid scientific and technological progress, global informatization, the development of new technologies introduce significant changes in the linguistic model of the world, namely, in the field of terminology. The emergence of new terms, the need of their understanding, insufficient research on lexical and semantic aspects of scientific and technical terms fully justifies the interest in scientific and technical discourse, especially English terminology. Therefore, the object of research is the terminology of modern English-language scientific and technical discourse; its lexico-semantic and structural characteristics are the subject of the work. In this paper we made an attempt to get closer to solving current problems of linguistics: provide information about lexical and semantic features of the term system of modern English scientific and technical discourse; clarify the specifics of the functioning of the terminological system by detecting its lexico-semantic and structural features, which is also the objective of this work. The concept of "term" is quite complex and controversial. The definitions are mainly based on a certain characteristic. Interpretation of the term depends on the approach used by the researcher in the process of its studying. Most of scientists consider the mechanisms of their creation, the presence or absence of semantic integrity and belonging to a certain terminology. The main ways of term formation are: lexical-semantic, morphological and syntactic. Another equally important aspect of the study of terms is their classification, which is presented in the paper according to the structural-semantic, lexico-semantic features of the terms, the morphological feature of the main word, the number of components, etc. Being an important element of English terminology, the terminological system of scientific and technical discourse requires detailed study, because science and technology do not stand still, occupying an important place in society. The terminological system of the language is constantly expanding, replenishing with new lexical units, improving and rapidly developing. Such terminological system is necessary the scientific and technical information to be exchanged, but even more for the further development of science and technology.

Keywords: term, discourse, scientific and technical discourse, scientific and technical text, terminological system.

Постановка проблеми. Сучасна епоха характеризується бурхливим розвитком усіх галузей науки й техніки, процесами їхньої інтеграції й міжнародного кооперування. Стрімкий науково-технічний прогрес, глобальна інформатизація, запровадження новітніх технологій у більшості галузей діяльності людини вносять істотні зміни також і в лінгвістичну модель світу, а саме, у сферу термінології. Саме поява великої кількості нових термінологічних одиниць призвела до так званого «термінологічного вибуху», що спостерігається майже в усіх мовах світу.

Однією з причин появи нових термінів є соціальне замовлення, тобто потреба у терміні, який би номінував нові цінні реалії соціуму та форма якого була б найзручнішою для ужитку [13].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У результаті активного поширення наукової та технічної інформації, уже з кінця минулого

століття термінознавство відчуло проблему термінологічного забезпечення нових галузей знань і сфер інтелектуальної діяльності. Відтак сьогодні спостерігається підвищений інтерес лінгвістів до питань розробки та вдосконалення галузевих терміносистем, особливо науково-технічного дискурсу. Дослідженням у цьому напрямку присвячені роботи К. Я. Авербуха, Ш. Баллі, О. М. Бондаренка, С. Н. Гореликової, Л. В. Жукової, О. М. Іващиної, Т. В. Катищ, Н. Є. Кащишиної, А. Л. Котковець, Е. О. Куца, Д. С. Лотте, О. В. Розводовської, Р. Є. Синдеги, А. В. Суперанської, Н. С. Сухачової, О. Я. Чепіль, А. Я. Шайкевича, Т. Сейворі та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Постійний розвиток науки, а отже, поява нових термінів і необхідність їх розуміння, а також сучасні тенденції у термінознавстві, зумовлюють **актуальність** роботи,

оскільки у ній пропонується розгляд проблеми визначення наукових понять і зв'язків між ними, упорядкування термінології різних галузей знань, систематизації та стандартизації наявної наукової термінології. Разом з тим, недостатня вивченість лексико-семантичних аспектів науково-технічних термінів зумовлює зростання інтересу до науково-технічного дискурсу, особливо англійської терміносистеми на словотвірному, семантичному та перекладознавчому рівнях, що підтверджує актуальність запропонованої роботи.

Формулювання цілей статті. Таким чином вивчення закономірностей утворення англійської термінологічної лексики, структури та семантики стало одним із найважливіших завдань сучасної лінгвістики, адже зростає роль і значення міжнародних професійних зв'язків, міжнародної співпраці, відбувається постійний обмін досвідом в різних сферах діяльності саме англійською мовою. Тому, **об'єктом** нашого дослідження є саме терміносистема сучасного англійського науково-технічного дискурсу, а її лексико-семантичні та структурні характеристики становлять **предмет** нашої роботи. **Метою** статті є з'ясування специфіки функціонування терміносистеми сучасного англійського науково-технічного дискурсу шляхом виявлення її лексико-семантичних та структурних особливостей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукова діяльність завжди вважалася особливою сферою, від якої залежить успіх та розвиток соціуму. Зважаючи на це, науковий дискурс та науковий текст як елемент цього дискурсу завжди привертала увагу дослідників. Вивчення наукового дискурсу та його особливостей займає особливе місце в лінгвістичних розвідках, починаючи ще з XXI століття. Численні дослідження М. П. Брандеса, В. І. Карасика, Т. А. ван Дейка, Г. М. Мінаєнко, О. В. Михайлової продемонстрували, що науковий дискурс належить до інституційного типу спілкування (з позиції соціолінгвістичної класифікації В. І. Карасика [11, с. 6]) та має свої специфічні, категоріальні ознаки.

Сучасний науковий дискурс є складним, багатовимірним динамічним явищем науки про мову, що, залежно від сфери спілкування й функціонування, має декілька різновидів [1]. Значний інтерес сьогодні становить саме науково-технічний дискурс, оскільки розвиток науки і техніки неможливо уявити без науково-технічної комунікації, інакше кажучи, без процесів обміну науково-технічною інформацією.

Науково-технічний дискурс представлений сукупністю усіх вербальних та невербальних засобів, які використовуються людиною для обміну інформацією у науково-технічній сфері спілкування [4], та існує як в усній, так і в письмовій формі. Спілкування у науково-технічній сфері є професійно-орієнтованим, оскільки воно відбувається, насамперед, між спеціалістами певної предметної галузі.

Дискурс науково-технічної літератури має ряд визначальних особливостей, які характеризують його тематичну спрямованість і детермінують функціональні риси: істинність, чітку унормованість, високу термінологізацію. Варто зазначити, що науково-технічна література має чітку структуру, побудована відповідно до установлені, загальноприйнятої моделі.

Зазначені особливості науково-технічного дискурсу втілюються у **науково-технічному тексті**, який є результатом цієї діяльності і визначається як письмово фіксоване мовлення, хоча обмін науково-технічною інформацією може відбуватися і за допомогою усного мовлення, наприклад, дискусій, диспутів, доповідей з науково-технічної проблематики [12]. Це надає підстав стверджувати, що в жодному іншому стилістичному полі текст і дискурс так не наближаються один до одного, як у науково-технічній інформації.

Серед основних вимог до науково-технічного тексту виокремлюють структурну повноту й конкретність; логічну послідовність викладу; формальну стислість, лаконічність та точність, з якою пов'язана граматична структура письмового мовлення; індивідуальний стиль автора; чітке дотримання норм літературної мови тощо [9].

Очевидно, що мова науково-технічного дискурсу відрізняється від, скажімо, мови художнього дискурсу лексичними, стилістичними, граматичними та прагматичними характеристиками. У сучасному мовознавстві, у межах комунікативно-прагматичного підходу, з'являється потреба вивчення особливостей наукового тексту та терміносистеми науково-технічного дискурсу.

Специфіка наукового пізнання вимагає певний набір мовних засобів, що забезпечують абстрактність, логічність та об'єктивність викладу думок у текстах наукового стилю. Саме тому в лексиці наукового спілкування переважають терміни, які точно і однозначно називають предмет, явище або поняття певної галузі науки.

Слово «термін» уперше з'явилося у Німеччині 1876 року, але питання його визначення і досі залишається складним та дискусійним. Існують різні, іноді протилежні думки, варіанти його тлумачення, адже дослідженням цього питання займалося багато вчених, кожен з яких використовував індивідуальний підхід до визначення і тлумачення цього явища.

Дослідженню поняття терміна та терміносистем присвячені роботи таких вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, як: К. Я. Авербух, Н. Д. Андреев, Л. І. Божно, М. О. Вакуленко, В. В. Виноградов, А. С. Герд, В. П. Даниленко, П. Н. Денисов, В. М. Лейчик, Ю. Н. Марчук, А. Я. Шайкевич, С. Д. Шелов. Проблеми становлення, семантики, деривації та тенденції розвитку термінологічних одиниць, фахової лексики, зокрема, вивчали Л. І. Вергун, О. О. Суперанська, Д. Д. Лотте, Б. Б. Комаровський, І. М. Кантор, В. В. Краєвський, В. В. Макаєв та інші.

В основі дефініції поняття «**термін**» переважно лежить певна характеристика [3]. Так, терміном є слово або словосполучення спеціальної (наукової, технічної, культурної, суспільно-політичної тощо) мови, що створюється (приймається, запозичується і т. д.) для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів [1], з історично умотивованим чи умовно закріпленим значенням, що відбиває певне поняття у спеціалізованій галузі знання чи виробництва [5].

Деякі лінгвісти вважають (див., напр., [6, с. 5]), що у ролі терміна може виступати будь-яке слово, оскільки терміни не становлять особливу групу слів, а є лише словами, які виконують особли-

ву функцію. При цьому Б. М. Головін стверджує [7, с. 276], що термін є простим словом чи словосполученням, що лише характеризує професійне поняття і призначене для задоволення специфічних потреб спілкування у сфері певної професії.

Т. Сейворі вважає терміни умовними знаками, які призначені для передачі певної закодованої інформації, яку розуміють лише ті, хто володіє певним ключем (кодом) [17].

Серед основних ознак терміну, що вирізняють його від інших номінативних одиниць, виокремлюють такі, як стислість, однозначність (моносемантичність), простота, вмотивованість, системність (узгодженість з іншими наявними в терміносистемі термінами), контекстуальна незалежність, емоційна нейтральність, структурованість, висока інформативність та точність [16].

Системність вважається однією з найважливіших умов існування терміна [15], невід'ємним її елементом і може існувати лише як елемент **терміносистеми** – системи термінів у певній галузі, підгалузі наукового або технічного знання, що обслуговує наукову теорію або наукову концепцію. Терміносистема конкретної галузі, відповідно, – сукупність усіх термінів її поняттєвого поля, між якими виникають чи встановлюються зв'язки, що сприяє цілісності терміносистеми [10]. Терміносистеми допомагають уніфікувати й нормувати терміни, порівнювати поняття та назви у різних мовах, впорядковувати фахові знання.

Не менш важливим аспектом дослідження термінів є їхня класифікація, яка здійснюється за їхніми різними лексико-семантичними особливостями.

Загальновідомим є факт, що основою формування термінології є літературна мова. Відповідно, є підстави вважати, що науково-технічна термінологія має такі ж закономірності та специфічні риси, які діють у літературній мові [2]. Тож, у термінології наявні лексико-семантичні процеси, характерні для лексики загалом: полісемія (*record* – *запис*, *реєстрація*), омонімія (*engine driver* – *машиніст*; *air engine* – *компресор* (*технічне промислове обладнання*); *field engine* – *трактор*; *oil-electric engine* – *дизель-генератор*), синонімія (*quick ratio* – *acid-test ratio* – *liquid ratio* – *коефіцієнт критичної ліквідності*), антонімія (*dynamic package* – *static package*; *checked baggage* – *unchecked baggage*), паронімічні відношення (*euphuism* (*евфуїзм*) і *euphemism* (*евфемізм*); *economical* (*економічний*) і *economical* (*економний*)).

Відповідно до структурно-семантичних особливостей науково-технічні терміни поділяють на терміни-слова, виражені одним словом (*ultrasensor* – *ультрасенсор*), терміни-словосполучення (*explosive motor* – *двигун внутрішнього згорання*) та багатокомпонентні терміни (*low-gravity fuel* – *паливо з малою питомою вагою*) (за А. В. Суперанскою) [15].

За В. І. Карабаном виділяють такі структурні типи термінологічних одиниць науково-технічного дискурсу: прості (*program* – *комп'ютерна програма*), похідні (*cleaner* – *очищення*) та складні (*keyword* – *ключове слово*).

У свою чергу, усі складні терміни та терміни-словосполучення за кількістю компонентів поділяються на:

– однокомпонентні (*ultrasensor* – *ультрасенсор*);

– двокомпонентні (*diffused-collector transistor* – *транзистор із дифузійним колектором*);

– трикомпонентні або полікомпонентні (*hook-collector transistor* – *транзистор із колекторною пасткою*);

– терміни-словосполучення (*fire button* – *кнопка для запуску програми*);

– терміни-скорочення (CAD (Computer-Aided Design) – САПР (*система автоматизованого проектування*));

– акроніми (*FORTRAN* (*Formula Translation*) – *Фортран*);

– абрєвіатури (*VR* (*virtual reality*) – *світ, штучно створений за допомогою комп'ютерної техніки*) [14].

За морфологічною ознакою головного слова науково-технічні терміни поділяються на іменникові (*entitlement* – *права*), прикметникові (*mandatory* – *обов'язковий*) і дієслівні (*generate* – *виробляти*).

Вищезгадані види термінів систематизовано у таблиці 1.

Щодо способів творення термінів, виокремлюють лексико-семантичний, морфологічний та синтаксичний. Лексико-семантичний спосіб є шляхом **термінологізації** загальноживаних слів, що є найпоширенішим семантичним способом творення фахових термінів, **транстермінологізації** або ретермінологізації вже існуючих термінологічних одиниць, **запозичення** та **конверсії**. Детермінологізація також свідчить про взаємодію терміносистеми з системою загальноживаної лексики. За допомогою цих способів зміни обсягу семантичного значення лексичних одиниць найчастіше утворюються англійські терміни і здійснюється економія мовних засобів, відбувається переосмислення значення лексичної одиниці, що базується на метафоричному та метонімічному переносах.

Також серед найбільш продуктивних способів творення науково-технічних термінів є морфологічний, який поділяється на префіксальний, суфіксальний типи, словоскладання та скорочення (включаючи абрєвіатури). Синтаксичний спосіб передбачає складання словосполучень різних типів в одне ціле.

Зазначені способи творення термінів зібрано та систематизовано у таблиці 2.

Серед наукових та технічних термінів, які утворюються шляхом зміни значення слів загальнолітературної мови, також виокремлюють види термінотворення:

– за схожістю зовнішніх ознак: від назви частин тіла (*arm* – *важіль*, *head* – *голівка* (*деталь машини*), *finger* – *палець*, *шрифт*, *контакт*, *cheek* – *бічна стінка*); від назв тварин (*crane* – *підйомний кран*);

– за схожістю функцій: *wing* – *крило літака*, *leg* – *підпора літака*, *door* – *засув, люк*;

– за суміжністю понять: метонімія (*tare* – *тара*, *позначає не тільки упакування, а й вагу*); синекдоха (*engine* – *двигун і паровоз*, *motor* – *мотор і автомобіль*);

– за аналогією понять: (*fatigue* – *втомлюваність металу*, *resistance* – *опір*, *exhaust* – *випуск, вихлопна труба*) [8, с. 131–132].

Підсумовуючи, доречним буде зауважити, що оскільки існує чимало класифікацій терміноло-

Таблиця 1

Види термінологічних одиниць науково-технічного дискурсу

Вид/класифікація терміноутворення	Тип терміноелемента	Структура терміноелемента	Приклади
За кількістю терміноелементів	Однокомпонентний		ultrasensor – ультрасенсор
	Двокомпонентний	N+N Adj+N	automobile manufacture – виробництво автомобілів; explosive motor – двигун внутрішнього згоряння
	Трикомпонентний	N+N+N Adj+N+N	camshaft gear drive – шестеренний привід розподільного вала; low-gravity fuel – паливо з малою питомою вагою
	Полікомпонентний (багатокомпонентний)	N+N+N+N Adj+N+N+N	door-lock warning lamp – контрольна лампа, яка сигналізує про те, що двері відчинено; finite difference sensitivity calculation – підрахунок кінцевої різниці чутливості
За морфологічною ознакою головного слова	Іменникові		advertising/publicity – реклама, розголош; customers / clients – клієнт; entitlement – права; staff – персонал
	Прикметникові		compulsory / mandatory – обов'язковий; determined – визначений; narrow – ретельний
	Дієслівні		assist – допомога; generate – виробляти; employ – наймати

Таблиця 2

Способи творення термінів науково-технічного дискурсу

Спосіб термінотворення	Тип термінотворення	Засіб термінотворення	Приклади
Афіксація	Суфіксація	-er -ing -ion -or -ment -ance	cleaner – очищення; balancing – балансування; compression – стиснення; generator – генератор; adjustment – корегування; clearance – оформлення
	Префіксація	re-V anti-N auto-N inter-N trans-N under-N, V dis-N un-A in-A	reconnect – пере підключення; antifreeze – антифриз; autohoist – автопідйомник; interact – взаємодія; transaxle – коробка передач; underproduce – нестача; disjoin – роз'єднання, розпад; unfordable – недоступний; infusible – непереборний
Словоскладання	N+N A+N Adv+N V+Adv N+P A+P Num+N		tip-substrate – система «вістря-підкладка»; double-acting – подвійна дія; all-metal – все металеве; standstill – зупинка; armour-plated – броньована; long-wearing – зносостійкість
Скорочення	Усікання		det (detachment – загін)
	Телескопічні слова		amtrac (amphibious tractor – трактор амфібія)
	Літерні скорочення (аббревіатури): – власне аббревіатури; – акроніми		bsh (bushel – бушель, безліч); PC (personal computer) – персональний комп'ютер, VR (virtual reality) – штучно створений світ; FORTRAN (Formula Translation) – Фортран

гічної лексики, слід засвоїти головні принципи та закономірності її утворення, структури та семантики, що є одним із найважливіших завдань сучасного термінознавства та лінгвістики.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Особливості терміносистеми англomовного науково-технічного дискурсу потребують подальшого детального вивчення, оскільки на-

ука і техніка не стоять на місці. Займаючи важливе місце у житті суспільства в наш час, термінологічна система мови постійно розширюється, поповнюється новими лексичними одиницями, вдосконалюється та стрімко розвивається. Без такого роду терміносистеми буде неможливим не лише обмін науково-технічною інформацією, але й подальший розвиток науки і техніки.

Список літератури:

1. Аликаев Р.С. Язык науки в парадигме современной лингвистики. Нальчик, 1999. 317 с.
2. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка: стилистика декодирования. Ленинград, 1981. 295 с.
3. Ахманова О.С. Очерки по общей и русской лексикологии. Москва, 1957. 157 с.
4. Белова А.Д. Поняття «Стиль» «Жанр» «Дискурс» «Текст» у сучасній лінгвістиці. *Вісник КНУ ім. Т. Шевченка*, 2002. Вип. 32. С. 12.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.): 250000 / уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. 5-те вид. Київ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с.
6. Винокур Г.О. Грамматические наблюдения в области технической терминологии. *Труды МИИФЛИ*. Москва, 1939. 265 с.
7. Головин Б.Н. Лингвистические основы учения о терминах. Москва, 1987. 345 с.
8. Гореликова С.Н. Природа термина и некоторые особенности терминообразования в английском языке. *Вестник ОГУ*. 2002. № 6. С. 129–136.
9. Гургула О.Б., Мельник В.Д. Тексти науково-технічного стилю у перекладацькому аспекті. *Молодий вчений*. 2017. № 3(43). С. 310–314.
10. Дужа-Задорожна М.П., Задорожний П. Структурно-семантичні особливості терміносистеми соціальної педагогіки (на основі німецької мови). *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2010. № 676. С. 98–101.
11. Карасик В.И. О типах дискурса. Языковая личность: институциональный и персональный дискурс : сб. науч. тр. Волгоград : Перемена, 2000. С. 5–20.
12. Куц Е.О. Тексти (конспекти) лекцій з дисципліни «Переклад як засіб комунікації у науково-технічній сфері» для студентів всіх форм навчання спеціальності 6.030500 «Філологія». Запоріжжя : ЗНТУ, 2013. 62 с.
13. Мазурик Д.В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української літературної мови (90-і роки ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. філ. наук : 10.02.01. Львів, 2002. 20 с.
14. Синдега Р.Е. Структурні особливості функціонування термінів в англійських текстах з проблем комп'ютерних наук та інформаційних технологій. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія «Філологія»*. 2009. Вип. 11. С. 351–358.
15. Суперанская А.В. Общая терминология: Вопросы теории. Москва, 2003. 267 с.
16. Український термін як національно-культурне явище URL: http://library.gnpu.edu.ua/books/Scientific%20language/Chapter%204/Part_1.htm (дата звернення: 13.06.2020).
17. Savory T.H. The language of science. London, 1967. 158 p.

References:

1. Alikaev, R.S. (1999). *Yazyk nauki v paradigme sovremennoy lingvistiki* [Language of science in the paradigm of modern linguistics]. Nal'chik: El'-Fa. (in Russian)
2. Arnol'd, I.V. (1981). *Stilistika sovremennoy angliyskogo yazyka: stilistika dekodirovaniya* [Modern English stylistics: decoding stylistics]. Leningrad: Prosveshchenie. (in Russian)
3. Akhmanova, O.S. (1957). *Ocherki po obshchey i russkoy leksikologii* [Essays on general and Russian lexicology]. Moscow: Uchpedgiz. (in Russian)
4. Belova, A.D. (2002). Poniattia "Styl" "Zhanr" "Dyskurs" "Tekst" u suchasniy lnhvistytyi. [The concept of "Style" "Genre" "Discourse" "Text" in modern linguistics]. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, vol. 32, p. 12.
5. Busel, V.T. (ed.) (2005). *Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (z dod. i dopov.)* [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language (with additions)]. Kyiv; Irpin: Perun.
6. Vinokur, G.O. (1939). Grammaticheskie nablyudeniya v oblasti tekhnicheskoy terminologii [Grammar Observations in Technical Terminology]. *Trudy MIIFLI* [MIIFLI Proceedings]. Moscow: Vysshaya shkola. (in Russian)
7. Golovin, B.N. (1987) *Lingvisticheskie osnovy ucheniya o terminakh* [Linguistic foundations of the doctrine of terms]. Moscow: Vysshaya shkola. (in Russian)
8. Gorelikova, S.N. (2002). Priroda termina i nekotorye osobennosti terminoobrazovaniya v angliyskom yazyke [The nature of the term some features of term formation in English]. *Bulletin of the Orenburg State University*, no. 6. pp. 129–136.
9. Hurhula, O.B., & Melnyk, V.D. (2017). Teksty naukovy-tekhnichnoho styliu u perekladatskomu aspekti. [Texts of scientific and technical style in translating aspect]. *Young Scientist*, no. 3(43), pp. 310–314.
10. Duzha-Zadorozhna, M.P., & Zadorozhnyy, P. (2010). Strukturno-semantychni osoblyvosti terminosystemy sotsialnoyi pedahohiky (na osnovi nimetskoyi movy) [Structural-semantic features of the social pedagogy terminological system (based on the German language)]. *Bulletin of the National Lviv Polytechnic University. "Problems of Ukrainian Terminology" Series*, no. 676, pp. 98–101.
11. Karasik, V.I. (2000). *O tipakh diskursa. Yazykovaya lichnost': institutsional'nyy i personal'nyy diskurs: sb. nauch. tr.* [On the types of discourse. Linguistic personality: institutional and personal discourse: Collection of Scientific Papers]. Volgograd: Peremena. (in Russian)
12. Kushch, E.O. (2013). *Teksty (konspekty) leksii z dystsypliny «Pereklad yak zasib komunikatsii u naukovy-tekhnichnii sferi» dlia studentiv vsikh form navchannia spetsialnosti 6.030500 «Filolohiia»* [Texts (abstracts) of lectures on the subject "Translation as a means of communication in the scientific and technical sphere" for students of all forms of education specialty 6.030500 "Philology"]. Zaporizhia: ZNTU. (in Ukrainian)
13. Mazuryk, D.V. (2002). *Innovatsiini protsesy v leksytsi suchasnoi ukrainskoi literaturnoi movy (90-i roky XX st.)* [Innovative processes in the vocabulary of modern Ukrainian literary language (90s of the XX century)] (PhD Thesis). L'viv: Ivan Franko National University of Lviv. (in Ukrainian)
14. Syndeha, R.Ye. (2009). Strukturni osoblyvosti funktsionuvannia terminiv v anhlomovnykh tekstakh z problem kompiuternykh nauk ta informatsiynykh tekhnolohii [Structural features of the terms functioning in English texts on the computer science and information technology problems]. *Scientific Proceedings of the National University of "Ostroh Academy". "Philology" Series*, vol. 11, pp. 351–358.
15. Superanskaya, A.V. (2003). *Obshchaya terminologiya: Voprosy teorii* [General terminology: Questions of theory]. Moscow: Editorial URSS. (in Russian)
16. Ukrainskyi termin yak natsionalno-kulturne yavysheche [Ukrainian term as a national and cultural phenomenon] Available at: http://library.gnpu.edu.ua/books/Scientific%20language/Chapter%204/Part_1.htm (accessed 13.06.2020).
17. Savory, T.H. (1967). The language of science. London, 158 p.